

gatlannra vonatkozó haszonélvezet, amelynek lejártá óta az elévülési idő rég letelt.

A bíróság a felterjesztett iratokból megállapítja, hogy 1908. évi november hó 4-én elhalt B. J. hagyatéka ügyében 1908. évi A. s. k. 2867. tételszám alatti kiszabási iratok III. oldal 3. sorszám alatt S. J. és nejeire 53.800 korona után (az örökölt ingatlannak 62.700 pengős értékéből 3 évi haszonélvezet 9405 korona értékének levonása után felül maradó „haszonélvezetmentes érték” lásd 15. p.) 5% 2690 korona, 62.700 korona után 1.9% 1191 korona 30 fillér, összesen 3881 korona 30 fillér illeték szabott ki, kifejezetten akként, hogy ezen illetékből 25 korona illeték azonnal, a többi illeték pedig csak B. V.-nak az ingatlanra vonatkozó haszonélvezetének megszűnése után (1911. november 1-én 30 nap alatt válik esedékessé. A számvevőségnek adott utasítás is 3856 korona 30 fillér N. jegyzékbe nyilvántartásával kapcsolatosan úgy szolt, hogy „Együttal ügyeljen ezen illetéknek 1911. december 1-én leendő esedékességére és intézkedjék a telekkönyvi biztosítása iránt.”

Erre a tételre tehát a kérelem alapos volna, ha a kincstár ezt érvényesítené. A megtámadott pénzügyigazgatósági határozat azonban ezen tételt nem érvényesíti, sőt a becsatolt telekkönyvi kivonat szerint ez a tétel még az elévülési kérés beadását megelőzőleg több mint két évvel töröltetett is, megszűnés címén. A megtámadott határozat el nem évültnek a kiszabási irat III. oldal 1., 2., 4. és 5. tétele alatt kiszabott 1913 korona 60 fillér illetéket állapította meg és ezen megállapítás helyes, mert a letett értékpapírok haszonélvezete B. V.-t életfogytig illette meg és itt a bejelentés az illetékkötelezett feleket terhelte, tehát a bejelentés hiánya folytán az elévülés kezdetét sem vehette, — eltekintve attól, hogy ép a panaszirat előadása szerint B. V. 1929. évben halt meg, ettől számítva az elévülés be sem következhetett.

Minthogy a kérelem és a megtámadott határozat tárgya csak az elévülés kérdése volt, a panaszban felhozott azon körülmény, hogy a letett és hiteles helyen őrzött értékek (az értékpapírok) teljesen elértéktelenedtek, még valóság esetén sem változtat azon, hogy az illeték elévülése be nem következett.

Az a körülmény, hogy a haszonélvezeti jog telekkönyvi biztosítása nem köttetett ki, nem akadályozza annak, hogy az illeték az „N” jegyzékben nyilvántartassék. (Közigazgatási Bíróság 15.722/1930. P. szám.) A panaszosok a néhai H. I. örökhagyó hagyatékának állagát az örökhagyó özvegyének életfogytig tartó haszonélvezeti jogával terheltlen örökölték.

Ennek a haszonélvezeti jognak telekkönyvi biztosítását az özvegy nem kívánta. Ez azonban magát a megszerzett haszonélvezeti jogot nem szünteti meg, csak annak esetleges érvényesítését nehezíti meg az ő részére, de a haszonélvezeti jog terhének tüzésére kötelezett örökösök kötelezettségén nem változtat. Ez a kötelezettség teljes jogi.

hatályában fennáll a jog telekkönyvi biztosítása nélkül is, következőleg a haszonélvezeti joghoz az illeték szempontjából fűződő jogi következmények (1920: XXXIV. t.-c. 16. §. (1) bekezdés) szintén beállanak.

Erre tekintettel az illeték nyilvántartásba vételét el kellett rendelni.

A szegénységi jogon illetékmentességben részesült fél ellenfelettől nem lehet a szegényjogos fél terhére felmerült illetékeket követelni, ha a bírói egyesség szerint a peres felek a perköltségeket kölcsönösen megszüntették. (Közigazgatási Bíróság 1.002/1930. P. szám.) Az 1914: XLIII. t.-c. 20. §. első bekezdésében foglalt rendelkezés szerint, a bírói egyességtől fele jár annak az illetéknek, amely a per tárgyának megfelelő itélettől járna.

Tehát panaszosnak az az érvelése, hogy a bírói egyesség utáni illeték nem a per tárgya, hanem az egyesség szerint fizetendő összeg szerint állapítandó meg, — minden alapot nélkülöz.

Ezért a kir. pénzügyigazgatóság által kiszámított egyességi illetéknek panaszost terhelő fele része ellen irányuló panaszbeli kérelmet teljesíteni nem lehet.

Azonban az 1914: XLIII. t.-c. 77. §. utolsó bekezdése és a 79. §. negyedik bekezdése értelmében a szegénységi jogon illetékmentességben részesült fél ellenfele a bélyegjegyzékbe foglalt illetéket csak akkor köteles megfizetni, ha őt a költségben vagy a költség egy részében elmarasztalják.

Mint hogy pedig a bírói egyesség szerint a felek a perköltséget egymás közt kölcsönösen megszüntették, s így panaszos a költség megfizetésére nem kötelezett fél: a bélyegjegyzék szerinti illeték fizetése őt nem terheli.

Perújítási keresetre akkor is csak egyszeresen jár beadványi illeték, ha a perújítási keresetet elsőfokon a felsőbb bíróság tárgyalja. (Közigazgatási Bíróság 2.609/1929. P. szám.) A kiszabás a sz.-i kir. ítélőtáblához benyújtott perújítási keresetre és előkészítő iratra hiányosan lerótt beadványi bélyegilleték és a perújítási eljárás során hozott ítélet után járó s le nem rótt ítéleti illeték fejében történt.

Az ítéleti illetékre vonatkozó leletet a kir. pénzügyigazgatóság alaptalannak találta, s e részben a kiszabást hatályon kívül helyezte; egyéb részében ellenben fenntartotta.

Panasz tárgya ennél fogva csak a kereset és előkészítő irat bélyegilletéke.

A vita e tekintetben az, hogy a perújítás során az azt első fokon tárgyaló felsőbb bíróságnál benyújtott beadványra is az 1914: XLIII. t.-c. 2. §-ának 4. pontja 2-ik bekezdésében foglalt az a rendelkezés irányadó-e, hogy a törvény 1. §-ában meghatározott illeték kétszeresét kell leróni a fellebbviteli eljárásban benyújtott beadványuk első példányának első íve után.

Az illetéket kiszabó m. kir. állampénztárnak és a kir. pénzügy-